

PRILOG

APPENDIX

HRVATSKO KEMIJSKO DRUŠTVO

Redovita godišnja skupština Hrvatskoga kemijskog društva za godinu 1961.

Redovita godišnja skupština Hrvatskoga kemijskog društva održavana je 29. ožujka 1961. godine, od 17,00 do 20,15 sati, u velikoj predavaonici Zavoda za kemiju, na Marulićevu trgu 20. Prije početka skupštine održao je predsjednik V. Vouk predavanje o temi: »Mjerenje niskih radioaktivnosti« (povodom dodjeljivanja Nobelove nagrade Willardu F. Libbyu).

Pristupni su bili predstavnici Slovenskoga kemijskog društva: R. Kavčić i I. Belič, predstavnik Društva matematičara i fizičara: L. Randić, predstavnik Dekanata Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta: B. Makšić, i članovi Hrvatskoga kemijskog društva: S. Ašperger, G. Bach-Dragutinović, I. Bačić, Z. Balenović, Lj. Barić, M. Biffli, K. Blažević, S. Borčić, M. Bravar, E. Cerkovnikov, B. Černicki, M. Dadić, J. Despotović, R. Despotović, Gj. Deželić i Dvorinik, C. Djordjević, M. Filajdić, I. Filipović, V. Fintić, F. Flajšman, I. Furić, A. Gertner, O. Gjurović, L. Ivanček, H. Iveković, S. Iskrić, Z. Janović, J. Ječmen, J. Jerkunica, M. Kajzer, B. Kamenar, D. Keglević, A. Kisić, A. Kornhauser, V. Krajočan-Marjanović, M. Kranjčević, I. Kučan, S. Kukolja, B. Ladešić, F. Liszt, A. Lutkić, H. Manasse, S. Maričić, A. Markovac, V. Markovac, M. Mirnik, S. Mudri, M. Munk, N. Novaković, B. Novosel, V. Njegovan, M. Orhanović, M. Petek, T. Pinter, Lj. Plavljanić, N. Pravdić, V. Pravdić, R. Podhorsky, Z. Pučar, R. Purkayasta, M. Randić, B. Robić, R. Rumbak, I. Ruždić, P. Sabioncello, V. Seifert, P. Strohal, K. Strunjak, D. Sunko, O. Ščedrov, J. Širola, I. Štivić, B. Težak, V. Tomašić, S. Turina, Lj. Ubel-Breberina, B. Urbas, Lj. Urbas, V. Vukčević, K. Weber, M. Wickerhauser, R. Wolf i U. Zec.

Nakon predavanja predsjednik V. Vouk otvara godišnju skupštinu i pozdravlja sve prisutne, a napose predstavnik Slovenskoga kemijskog društva, Društva matematičara i fizičara NR Hrvatske, predstavnika Dekanata Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta, i predstavnike podružnice Hrvatskoga kemijskog društva Rijeka. Zatim čita brzojavne pozdrave Sekretarijata Unije kemijskih društava FNR Jugoslavije, Srpskoga kemijskog društva i Društva hemičara NR Bosne i Hercegovine.

Za zapisničare su predloženi i izabrani P. Strohal i M. Orhanović, a za ovjerovitelje zapisnika M. Mirnik i R. Wolf.

Poslije toga su skupštini podneseni sljedeći izvještaji:

V. Pravdić:

Izvještaj tajnika

Ovaj se izvještaj odnosi na rad Upravnog odbora i djelovanje Hrvatskoga kemijskog društva (HKD) za proteklu godinu dana. U tom je razdoblju Upravni odbor održao 6 sjednica, na kojima je rješavao tekuće poslove društva.

Prošla je godina obilježena značajnim uspjehom društva. To je organiziranje i održavanje I Kongresa za čistu i primijenjenu kemiju Jugoslavije. Na nedavnom kolokviju društva iznio je predsjednik organizacionog odbora Kongresa statističke podatke o radu i značenju tog događaja. Ovdje bih htio samo naglasiti, da je uspjeh bio vrlo dobar u onim okvirima, u kojima smo mi to očekivali. 434 prijavljena referata i oko 1100 učesnika dovoljno govore o tome. U razdoblju, kada niti jedno kemijsko društvo u FNR Jugoslaviji nije htjelo, da se prihvati organizacije jednog takvog pothvata, HKD je pokazalo, da se zajedničkom akcijom može ostvariti jugoslavenski kongres. Kod toga treba istaknuti, da glavnu zaslugu za uspjeh, možda i uopće za održavanje toga Kongresa nose prof. Težak kao predsjednik, i prof. Mirnik kao tajnik organizacionog odbora. U ime Upravnog odbora i članstva HKD-a izražavam im zahvalnost i priznanje. Isto tako želimo istaknuti, da smo bili izdašno, iako kasno, potpomognuti financijskim sredstvima Sekretarijata za financije FNRJ, Savjeta za nauku i kulturu NRH, Sekretarijata za financije NRH, i Zavoda za školstvo NRH.

Karakteristika rada oko Kongresa sastojala se u tome, da je organizacioni odbor uspio u radu oko priprema angažirati kemičare, članove HKD-a, a među njima i neke, koji godinama nisu pokazivali mnogo volje za društvenu aktivnost. Organizacioni je odbor imao priliku, da se uvjeri o tome, kako na popisu članova ima mnogo imena, a relativno je malen broj onih, koji mogu, i hoće surađivati na ovakvim zadacima. Ukupan broj onih, koji su svojim radom »iznijeli« ovaj Kongres, bio je oko tridesetak ljudi. Jezgra njih našla se i opet u redakcionom odboru časopisa *Croatica Chemica Acta* (CCA). Ipak, htio bih naglasiti, da organizacioni odbor nije ni jednom naišao na odbijanje pomoći pojedinaca, kad god ju je, i gdje god ju je tražio.

Isto tako smo imali, ako ne stvarnu i materijalnu, ali ono barem moralnu potporu i kod ostalih kemijskih društava FNRJ.

Kada se već govori o aktivnosti članova HKD-a, htio bih ovom prilikom iznijeti nekoliko statističkih podataka o članstvu.

Na dan 10. III 1961. Hrvatsko kemijsko društvo imalo je 706 članova, koji uredno vrše svoje članске dužnosti. Osim toga imamo na popisu još 66 članova, koji ne plaćaju članarinu dulje od tri godine i 78 članova, koji su promijenili adresu. S njima više nemamo kontakta. U 1960. godini i do 1. II 1961. u članjen je u društvo 71 novi član, pretežno iz redova novo diplomiranih i studenata.

Uzeto u cjelini, broj je članova Hrvatskoga kemijskog društva malen. Naročito je malen broj članova u većim središtima NR Hrvatske. Izuzetak čini Rijeka s bližom Istrom i Hrvatskim Primorjem, koja ima 110 članova (9 pretplatnika na CCA).

Evo primjera: Nova sveučilišna središta, s kemijsko-tehnološkim fakultetima imaju:

Split	2 člana (1 CCA)
Sisak	3 članova (5 CCA)
Osim toga, veći gradovi i industrijska središta imaju:	
Dubrovnik	3 člana (2 CCA)
Karlovac	2 „ (1 CCA)
Osijek	3 „ (1 CCA)
Pula	4 „ (2 CCA)
Slavonski Brod	1 „ —
Šibenik	1 „ (1 CCA)
Varaždin	1 „ (1 CCA)
Vinkovci	2 „ —
Zadar	2 „ (1 CCA)
Ukupno članova	29 sa (15 CCA)

Ako se uzme u obzir, da u inozemstvu imamo 14 članova sa CCA, usporedba pokazuje, da naši gradovi imaju po prilici isto toliko. U Zagrebu imamo 510 članova ili preko 70%. Našu društvenu publikaciju CCA, koja je svakako pretežno naučni časopis, ali ujedno i jedina publikacija, koja donosi društvene vijesti, bibliografiju i recenzije, prima ukupno 429 članova ili 56%. U spomenute gradove NR Hrvatske odlazi samo 15 primjeraka. Vjerojatno ima niz kemičara, koji i ne znaju za naš časopis, a vrlo vjerojatno ne znaju ni za Hrvatsko kemijsko društvo.

Upravni će odbor u drugoj godini svoga mandata nastojati, da održavanjem predavanja u nekim većim gradovima, a najprije u novim sveučilišnim središtima, među kemičarima proširi broj članova. Uzajudna je međutim svaka aktivnost Upravnog odbora, ako svi članovi HKD-a ne shvate kao svoju dužnost, da propagiraju HKD i da nastoje prikupiti nove članove.

Nezainteresiranost jednoga dijela kemičara za članstvo u HKD dolazi i odatle, što je uloga našeg društva u našoj ekonomskoj i stručnoj društvenoj strukturi nejasna. Primjer je za to i odjek našega kongresa u javnosti: štampa jedva da ga je i registrirala, radiodifuzija je donijela jedan intervju i spomenula ga u nizu redovnih vijesti iz zemlje i to je bilo sve. Forumi, koji upravljaju našom strukom i naučnim istraživanjima nisu znali izvući pouke iz materijala, koji je naš kongres dao. Upravni odbor je shvatio, da se postojanju i radu Hrvatskoga kemijskog društva, uz postojeće, moraju dodati novi i širi zadaci. Tom radu treba pristupiti postepeno pronalazenjem oblika, uz koje bi takvo djelovanje bilo moguće. Upravni odbor HKD-a stoji na stanovištu, da stručno udruženje, kao što je to naše društvo treba da bude predstavljeno u Savjetu za naučni rad NR Hrvatske, preko svoga predstavnika *ex officio*. U tom su pogledu već učinjeni prvi koraci time, što je prof. Vouk, kao predstavnik društva, dobio načelnu suglasnost tajnika Savjeta o takvom predstavniku. Novom organizacionom shemom Savjeta bit će predviđeno, da stručna odnosno naučna društva imaju u Savjetu svoje predstavnike imenovane *ad personam* nego *ex officio* (tj. jedan član Upravnog odbora). Mislim, da ova činjenica ukazuje na to, da će se izbor novih članova Upravnog odbora do godine morati vršiti s naročitim pažnjom. Sugestije iz Upravnog odbora, nadamo se, imat će utjecaja na neke odluke Savjeta, koje će se ticati kemijske nauke.

Upravni odbor osim toga smatra, da bi bilo vrijeme, da se prilikom osnivanja novih nastavnih centara visokoškolske nastave kemije konzultira stručno udruženje, kao što je to HKD. Hrvatsko kemijsko društvo je po svom sastavu organizacija, koja uključuje stručno i naučno aktivne kemičare, dakle one, koji su kvalificirani, da o organizacionim i stručnim problemima svoje struke donose mjerodavne preporuke. U mnogim stranim zemljama se tako postupa. Vjerojatno za to ima čvrstih i opravdanih razloga.

Upravni odbor smatra također, da bi HKD trebalo, da u određenim slučajevima daje svoje mišljenje i sugestije o ljudima, koji se biraju za određene stručne i naučne položaje, da predlaže za nagrađivanje istaknute ljude od struke i nauke.

Sve takve sugestije može HKD davati, ponavljamo, upravo radi svoje otvorene strukture, radi broja i kvalifikacija svoga članstva, a u cilju ostvarenja općih principa demokratskog društvenog uređenja. Izražavamo uvjerenje, da svaki korak k tome, da HKD preuzme neku od tih funkcija, predstavlja još jednu garanciju više, da se izbjegnu mnoga stručna pogrešna stanovišta, kao i pseudonaučni zahvati u organizaciju kemijske struke i nauke.

Aktivnost Hrvatskoga kemijskog društva u organiziranju kolokvija bila je zadovoljavajuća, iako je vrlo teško naći predavače, koji su voljni održavati kolokvije. S te strane Upravni odbor izražava zahvalnost i priznanje Dr. Dini Keglević na trudu, ulozenom, da se organiziraju kolokviji i održi njihov kontinuitet. Ukupno je održano 14 kolokvija u razdoblju od prošle do ovogodišnje skupštine. Na nekim kolokvijima bile su i po dvije teme, te pregled po temama izgleda ovako:

Fizička kemija	5 tema
Analitička kemija	11 tema
Opći problemi	2 teme

Niti jedan kolokvij nije sadržavao teme iz anorganske, organske ili biokemije, kao da je svaka aktivnost u tim strukama prestala nakon kongresa.

Zanimljiva je činjenica, da osnivanje novih industrijskih istraživačkih laboratorija, novih fakultetskih instituta, veći broj doktorskih disertacija sa tih »deficitarnih« područja nije našlo odjeka u ovoj grani naše društvene aktivnosti.

Velik broj tema iz analitičke kemije zahvaljujemo činjenici, da je osnovana, i radi, sekcija za analitičku kemiju HKD-a. U ime Upravnog odbora želim izraziti priznanje analitičkoj sekciji na aktivnosti, te posebno na zalaganju, njenom pročelniku, prof. Vjeri Krajovan.

Broj slušača na kolokvijima kreće se između 20 i 30. Obzirom na specifičnost tema i područja kolokvija, broj i nije malen. Obzirom na činjenicu, da su ovakvi četrnaestdnevni sastanci jedina manifestacija života HKD-a između godišnjih skupština, da su oni prilika za iznošenje mišljenja i sugestija, prilika za upoznavanje na naučnom polju i oko stručnih tema, moram izraziti žaljenje, što veći broj članova njima ne prisustvuje. Naši kolokviji su javna i otvorena tribina za stručne i naučne diskusije pred kvalificiranim forumom i sigurno ima mnogo problema, o kojima bi se na njima moglo govoriti.

Posebna osvrt traži rad i djelovanje naših sekcija. Upravni je odbor uvijek pozdravljao osnivanje sekcija, kao na pr. spektrokemijske i analitičke (sekcija srednjoškolskih nastavnika djeluje već godinama). Smatramo korisnim, da se kemičari srodnih struka sastaju i izmjenjuju iskustva. Nije međutim nimalo zgodna pojava, da se rad sekcija izolira od rada društva. Aktivna spektrokemijska sekcija nije našla za potrebno, da održi javne kolokvije u okviru društva u toku protekle godine. Analitička sekcija se angažirala na organizaciji (za sada usmenom anketom) sastanka analitičara u okviru republike, a da takva aktivnost uopće nije registrirana u Upravnom odboru. Ako se ovakva aktivnost nastavi i u drugim strukama, naše će se snage raspasti: mi ni brojem članstva ni naučnim potencijalom nismo toliko jaki, da ovakvim podjelama možemo očuvati i razvijati onaj nivo naučnoga i stručnoga kriterija, koji smo postigli u toku poslijeratnih godina. Hrvatsko kemijsko društvo kao centralna kemijska naučna i stručna organizacija ima dovoljno mogućnosti, da prihvati razne oblike i načine rada u okviru postojećih, već prokušanih, organizacionih okvira. Upravni odbor izražava nadu, da će se u predstojećem periodu ovi problemi uspješno rješavati, a da se ne ukoči pozitivna aktivnost sekcija.

Djelovanje Centralne kemijske biblioteke, koja djeluje u okviru Fizičko-kemijskoga zavoda Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta kao suradna ustanova, bilo je jednako uspješno kao i dosada. U ovom razdoblju primili smo 33 nove knjige. Od toga su 7 vlasništvo HKD-a, a 26 vlasništvo fakulteta.

Kod časopisa je stanje sljedeće:
Razmjennom za CCA dobivaju se
domaći 19, tj. povećanje 1
strani 139, tj. povećanje 3
Pretplatom FK zavoda dobivaju se
stranih 65 tj. povećanje 2
Poklonom FK zavodu dobiveno
stranih 31 tj. smanjenje 8

Ukupno se danas u Centralnoj kemijskoj biblioteci prima 254 časopisa odnosno za dva manje nego u istom periodu prošle godine.

Broj posjetilaca biblioteke je znatno smanjen u odnosu na prošlu godinu, 1269 prema 1715. Tu pojavu možemo protumačiti kompletiranjem mnogih novih biblioteka u industriji i istraživačkim institutima, pogotovo one u Institutu »R. Bošković«. Broj posuđenih knjiga i časopisa izvan biblioteke iznosio je 1037, što pokazuje, da i u tom pravcu biblioteka igra važnu ulogu. Jedno od gorućih pitanja biblioteke je uvez i smještaj časopisa. Za uvez su prošle godine dobivena stanovitva sredstva; za smještaj, nažalost, rješenje se još ne nazire.

Kao jedan od zadataka, koji stoji pred Upravnim odborom i redakcijom CCA je dovršenje i izdavanje popisa kemijske literature u Zagrebu (75 biblioteka). Taj manjak osjeća se već dugo vremena. Razlog tome je uglavnom taj, da cijene pretplate i broj časopisa naglo rastu. Vrlo je vjerojatno, da će u toku narednih godina postati nemoguće za bilo koju instituciju, da sama nabavi sve časopise, koji su njezinim suradnicima potrebni. Nastojat ćemo, da ovaj popis bude inicijativa za stvaranje sistema kemijskih biblioteka na bazi suradnje, sistema, koji bi nam omogućio, da u okviru regionalnog centra, kao što je to Zagreb, nabavimo sve časopise kemijske struke na najracionalniji način. Rad na tome bit će jedan od zadataka Upravnog odbora u predstojećem razdoblju.

Sumirajući ovaj izvještaj o radu Upravnog odbora mogu konstatirati, da je proteklo razdoblje bilo uspješno i bogato raznovrsnom djelatnošću, i da su novi zadaci realno postavljeni i jasno ocertani. Ako Upravni odbor bude imao aktivnu potporu svoga članstva, nadam se, da će ih uspješno i riješiti.

K. Weber :

Izveštaj Spektrokemijske sekcije

U protekloj 1960. godini Spektrokemijska je sekcija organizirala II stručni sastanak spektrokemičara FNR Jugoslavije, koji se održavao u okviru i Kongresa za čistu i primijenjenu kemiju Jugoslavije od 15. do 18. lipnja 1960. godine. Na tom sastanku jugoslavenski spektrokemičari su podnijeli 30 referata originalnih naučnih radova i održali diskusione priredbe o organizacionim pitanjima spektrokemijske struke kod nas.

Od 23. do 25. studenoga 1960. godine Spektrokemijska je sekcija, u zajednici s optičkom tvrtkom Perkin-Elmer, priredila izložbu znanstvenih aparata u prostorijama Kemijskoga zavoda Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta u Zagrebu, na Štrosmajerovu trgu 14. U okviru izložbe održana su ova predavanja:

1. A. Novak — Ljubljana, Infracrvena spektroskopija.
2. B. Širola — Sisak, Plinska kromatografija.
3. K. Weber — Zagreb, O novijim analitičkim instrumentima.

Osim toga je prikazan film iz područja infracrvene spektroskopije. Izložbu je posjetio veliki broj kemičara iz cijele Jugoslavije.

Spektrokemijska sekcija održavala je i u ovoj godini kolokvije o specijalnim pitanjima spektrokemijske struke. Na tim kolokvijima članovi sekcije su održali ove referate:

4. travnja 1960. M. Kajzer, O spektrogramima s rešetkama.
5. listopada 1960. V. Vukčević-Kovačević, O istraživanju mureksid reakcije i kinetike reakcije raspadanja amonijeva purpurata optičkim metodama.
22. ožujka 1961. Z. Sternberg, O radu na visoko-temperaturnim plazmama u Fontaneyu (Francuska).

Glavna godišnja skupština Spektrokemijske sekcije Hrvatskoga kemijskog društva održana je 22. ožujka 1961. godine. Na toj skupštini izabran je novi odbor Sekcije. U odbor su ušli: kao pročelnik Z. Sternberg, a kao tajnik V. Mikuličić.

V. Krajovan-Marjanović:

Izveštaj analitičke sekcije

Analitička sekcija Hrvatskoga kemijskog društva osnovana je na osnivačkoj skupštini, koja je održana 12. listopada 1960. godine. Za pročelnika sekcije izabrana je Vjera Krajovan-Marjanović, a za tajnika Ivan Kraljić.

Glavni zadaci i ciljevi sekcije jesu, da pomaže aktiviranje i organiziranje stručnog i naučnog rada kemičara-analitičara, koji su članovi Hrvatskoga kemijskog društva, i da organizira po mogućnosti redovito održavanje kolokvija s temama iz područja analitičke kemije. Sekcija se brine također, da obavještava analitičare na kolokvijima o predstojećim kongresima i ostalim manifestacijama, koje su od interesa za analitičare. U planu je sekcije, da sudjeluje kod organiziranja analitičkih konferencija ili savjetovanja na republičkoj razini. Ukoliko bi to bilo neprovedivo, iz bilo kojih razloga, analitička će sekcija pokušati organizirati, uz godišnju skupštinu sekcije, radni program s referatima i diskusijom o nekim problemima, koji su aktuelni (iz nastave, organizacije naučno istraživačkoga rada itd.). Usmena anketa o održavanju konferencije na republičkoj razini pokazala je, da bi veći broj kemičara analitičara rado aktivno sudjelovao u radu konferencije.

Do 1. ožujka 1961. godine održana su četiri sekcijaska kolokvija unutar kolokvija Hrvatskoga kemijskog društva (srijeda 18 h). Na većini od ovih kolokvija održana su po dva kraća referata, što je pogodovalo diskusiji i većem posjetu.

B. Černički:

Izveštaj Sekcije srednjoškolskih nastavnika

Od prošlogodišnje skupštine Hrvatskoga kemijskog društva, Nastavnička sekcija održala je sedam sastanaka, na kojima se, uz diskusiju, raspravljalo o slijedećim temama:

Promjene u nastavnom planu.

Razrada novoga nastavnog programa.

Izvanredna zaduženja nastavnika.

Pripreme za novi oblik mature.

Dosadašnja iskustva u radu s maturantima.

Članstvo u Hrvatskom kemijskom društvu.

Održano je sedam stručnih predavanja u organizacijskoj suradnji s Centrom za kemiju Zavoda za školstvo Narodnog odbora grada Zagreba:

Ciklus od 4 predavanja iz radiokemije,

predavač: Mirko Mirnik.

Sumpor i njegovi spojevi u nastavi kemije,

predavač: Biserka Doršić.

Demonstracija kemijskog eksperimenta optičkom metodom,

predavač: Guido Bach-Dragutinović.

Industrijska goriva,

predavač: Branislav Černički.

Izveden je posjet zagrebačkih nastavnika kemije u Institut »Ruđer Bošković«.

Održan je seminar za nastavnike kemije iz provincije pod naslovom: Eksperimenti iz organske kemije. Predavač: Mirko Kesler. Seminar je trajao 12 sati.

Održana su dva savjetovanja nastavnika kemije s odgovornim faktorima u Savjetu za prosvjetu NR Hrvatske; tom su prilikom nastavnici kemije iznijeli svoje primjedbe na novi program i ukazali na pomanjkanje udžbenika prilagođenoga novom programu. U radu nastavnika pojavila se poteškoća, što po novom programu, koji je raden za 4 sata tjedno, moraju raditi sa svega 2 sata tjedno.

Ovdje moramo istaknuti i vrlo tešku situaciju u školovanju novih potencijalnih kemičara, jer na gimnazijama nedostaje mnogo nastavnika kemičara, pa se kemija predaje skraćeno ili je predaju nastavnici drugih struka. Nedovoljan je broj nastavnika kemičara i u Zagrebu, a u Rijeci većina nastavnika kemije nisu kemičari; u provinciji situacija je još gora. Razlog je tome u financijskoj nestimuliranosti nastavnika kemije, zbog čega mnogi odlaze iz prosvjetne službe, a novi nastavnici ne dolaze u nju.

Nastavnička sekcija je u toku prošle godine, u dogovoru s Nastavnom sekcijom Srpskoga hemijskog društva, zamolila Savjet za prosvjetu NR Hrvatske, da na nastavnike kemije primijeni saveznu uredbu o dodatku za teže uslove rada. Na svoj dopis Sekcija nije primila odgovor.

Na ovom mjestu zahvaljujemo Zavodu za opću i anorgansku kemiju i Fizičko-kemijskom zavodu Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na pomoći u održavanju predavanja i seminara.

B. Težak:

Izveštaj glavnog urednika »Croatica Chemica Acta«

U vremenu od 23. ožujka 1960. godine, tj. od godišnje skupštine Hrvatskoga kemijskog društva prošle godine, do 23. ožujka 1961. godine, redakcioni odbor našeg časopisa CCA održao je 19 sjednica. U tom je razdoblju uredništvo primilo 51 rukopis. Prihvaćeno je 37 rukopisa, koji su objavljeni ili se nalaze u štampi, 5 radova nalaze se na preradi kod autora, a 8 radova se nalazi u postupku.

Od prihvaćenih i objavljenih rukopisa bilo je 29 originalnih radova, 6 kratkih saopćenja i 2 laboratorijske bilješke. To je materijal za četvrti broj 31. godišnja, te prvi i drugi broj 32. godišnja, koji su izašli iz štampe, kao i za treći i četvrti broj 32. godišnja, koji su u pripremi. Treći broj je odštampan i nalazi se neposredno pred izloženjem, dok četvrti broj ulazi također uskoro u štampu. Od ovdje publiciranih radova 34 su pisana stranim jezikom (32 na engleskom, 2 na njemačkom), a 3 na hrvatskom jeziku.

Za tri prva broja 32. godišnja prosječan je opseg radova 6,2 stranice. Tim redovnim stranicama bilo je dodano 25 dokumentacionih listića. Izašli brojevi sadrže ukupno 9 A stranica priloga i 8 B stranica bibliografije.

Originalnih doprinosa s područja fizičke i anorganske kemije bilo je 16 ili 44%, iz analitičke 3 ili 8%, a iz organske i biokemije 18 ili 49%.

Na brzinu objavljivanja primljenih rukopisa utječu razni faktori i tu nisu uvijek jednako zadovoljavajuće prilike. Tako je za radove objavljene u prvom broju 32. godišta bilo potrebno prosječno 2 mjeseca i 15 dana, dok je za radove objavljene u drugom broju 32. godišta trebalo prosječno 5 mjeseci (od vremena primanja do objavljivanja).

Opseg po broju odštampanih stranica, općenito uzevši, u odnosu prema znanstvenoj aktivnosti u NR Hrvatskoj i izvan nje, nije zadovoljavajući; smatramo, da bi trebao biti veći za 50–100%. Izgleda, da je tome razlog, što velik broj radova odlazi u inozemstvo. Iako znamo vrijednost publiciranja u vanjskim časopisima, trebalo bi ipak popraviti stanje u korist našega časopisa CCA, tim više, što publiciranje u tom časopisu ima sada mnoge prednosti, kao relativno zadovoljavajuću brzinu publiciranja, a posebno naš najnoviji aranžman sa *Chemical Abstracts*, Naime, uspjeli smo da sinopsise uređene prema propisima *Chemical Abstracts*-a otpremamo uredništvu *Chemical Abstracts*-a odmah, čim svaki pojedini broj našega časopisa CCA izade iz štampe. Na taj su način radovi objavljeni u CCA vremenski i sadržajno najneposrednije referirani i u *Chemical Abstracts*-u. U toj praksi je naš časopis CCA prvi u svijetu.

Prosječna naklada po jednom godištu našega časopisa jest oko 4.800 primjeraka. Od toga se raspčava u NR Hrvatskoj 1.772, u ostalim republikama 598, a u inozemstvu 1.792 primjerka, i to pretplatom 2.060, zamjenom 828, povremenom prodajom 32, a besplatno se podijeli (počasno i u cilju propagande) 1.152 primjerka, tako da nam je remitenda 728 primjeraka.

Financijski pregled u vezi s izdacima i primicima za CCA u 1960. godini iznijet će u izvještaju blagajnika. Ovdje želim i sa svoje strane ukazati na potrebu pronalazaženja mogućnosti i oblika za povećanje prihoda, tj. financijskih sredstava, koja su nam potrebna za našu daljnju izdavačku djelatnost. Ne smijemo računati samo na budžetske dotacije, koje — kao što smo čuli u izvještaju blagajnika — nismo uopće primili u godini 1960. od Savjeta za nauku i kulturu NR Hrvatske, dok smo ranije, redovito svake godine primali od tog Savjeta za našu izdavačku djelatnost najmanje 300.000.— pa i 600.000.— dinara. Iznos od din. 1.250.000.— što ga primamo putem Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta iz budžeta Sveučilišta u Zagrebu, a za tu smo pomoć posebno zahvalni Rektoratu Sveučilišta, nije nam dovoljan za pun zamah naše izdavačke djelatnosti. Poznato je, da već nekoliko godina planiramo izdavanje neophodno potrebnoga Centralnog kataloga kemijskih časopisa. On bi nam trebao dati točan pregled svih tih časopisa, koji se nalaze u oko 75 većih i manjih biblioteka u Zagrebu. Nedovoljna financijska sredstva su najglavniji razlog, da taj katalog nismo do sada uspjeli izdati.

Bilo bi vrlo poželjno, potrebno, korisno i opravdano, da naša kemijska industrija i privredna poduzeća pokažu više razumijevanja u iznalaženju mogućnosti i oblika financijske pomoći našoj izdavačkoj djelatnosti. Potrebno bi bilo, da se naša kemijska industrija i privredna poduzeća pretplate u što većem broju na naš časopis CCA, te da u što većem broju i što češće postanu oglašivači u tom časopisu, a financijski jača industrija i poduzeća da postanu i podupirući članovi našega društva s povremenim većim ulozima. To bi bilo ne samo potrebno i korisno, već i potpuno opravdano, iako smo imali prilike čuti iz krugova naše kemijske industrije i poduzeća druga, protivna mišljenja. Progres industrije ovisi o progresu nauke, a oba su progresa ujedno i progres naše zajednice. S obzirom na tu činjenicu te naučni karakter i priznati nivo našega časopisa CCA nalazimo i puno opravdanje za financijsku pomoć od strane naše kemijske industrije i društvene zajednice našem, možemo slobodno reći, najznačajnijem kemijskom časopisu. Opravdanost takvog shvaćanja proističe i iz čl. 4 Zakona o štampi i drugim oblicima informacija, koji je objavljen u Službenom listu FNR Jugoslavije br. 45 za 1960. godinu, gdje stoji jasno rečeno, da »društvena zajednica stavlja na raspolaganje materijalna sredstva, osigurava materijalne i druge olakšice za objavljivanje njihove (tj. izdavačke) djelatnosti«.

Z. Pučar:

Izvještaj blagajnika

Završni obračun

prihoda i rashoda sa stanjem na dan 31. 12. 1960. godine

Prihod

Saldo od 31. 12. 1959. godine	1,594.433.—	
Članarina i članska pretplata	111.410.—	
Pretplata poduzeća i ustanova	419.550.—	
Prodaja CCA i separata	390.492.—	
Oglaš	275.000.—	
Dotacija (za uvez časopisa)	800.000.—	
Kongresni fond	7,990.298.—	
Dinarska protuvrijednost deviza	28.500.—	11,609.683.—

Rashod

Izdavačka djelatnost i kolokviji	208.942.—	
Kancelarijski materijal i pribor	21.178.—	
Honorari i usluge	278.466.—	
Poštarina	90.064.—	
Putni troškovi	24.920.—	
Troškovi gostiju	21.523.—	
Doprinosi i porezi	275.879.—	
Troškovi Kongresa	7,744.675.—	
Razni troškovi	102.631.—	
Uvez časopisa	799.120.—	9,507.398.—
Saldo 31. 12. 1960. godine		2,042.285.—
Od gornjeg salda:		
U Grad. šted. Zagreb		2,039.631.—
U ručnoj blagajni		3.654.—
po odbitku Kongresnog salda, i to:		
u 1959. godini	203.240.—	
te u 1960. godini	245.623.—	453.863.—
imovina Hrvatskog kemijskog društva na dan 31. 12. 1960. godine iznosi		1,589.422.—

N a p o m e n a : Za tisak časopisa CCA tokom 1960. godine isplaćen je izravno od strane Dekanata Prirodoslovno-matemat. fakulteta, po podnijetim računima, ukupan iznos od din. 1.250.000.—.

Sa stanjem prihoda, koji su ostvareni u toku 1960. godine, u nekim stavkama ne možemo biti zadovoljni i smatramo potrebnim, da se na te stavke kritički osvrnemo, jer vjerujemo, da bi obrazložena kritika mogla pozitivno djelovati na poboljšanje prihoda u toku 1961. godine.

Prije svega, nikako nas ne zadovoljava stanje prihoda, koji je ostvaren na članarini i članskoj pretplati u 1960. godini s iznosom od svega din. 111.410.—. Ako uzmemo, da je Hrvatsko kemijsko društvo imalo u toku 1960. godine prosječno:

a) 850 članova, koji su trebali samo za 1960. godinu uplatiti članarinu svaki po din. 220.— tj. svega	din. 187.000.—
b) 429 članova-pietplatnika, koji su trebali samo za 1960. godinu uplatiti člansku pretplatu na časopis CCA svaki po din. 400.— tj. svega	din. 171.000.—
što čini ukupno	din. 358.600.—
onda se uspoređenjem ovog iznosa s iznosom od	din. 111.410.—
koji je ostvaren, jasno vidi, da smo na članarini i članskoj pretplati samo za 1960. godinu primili manje, nego što smo trebali	din. 247.190.—
Ako tom iznosu dodamo još i naša potraživanja, koja imamo kod znatoga broja naših članova za neplaćenu članarinu i člansku pretplatu za 1959., 1958. i 1957. godinu, a kod nekih naših članova i za ranije godine, i to svega u iznosu od	din. 65.900.—
onda u tom slučaju naše potraživanje kod naših članova za neplaćenu članarinu i člansku pretplatu ukupno iznosi	din. 313.090.—

Isto tako nismo zadovoljni ni sa stanjem prihoda stavke *Pretplata poduzeća i ustanova* te stavke *Prodaja časopisa CCA i separatata*, jer i prihodi ovih stavaka bili bi veći za nekih 150.000.— dinara, koliko nam duguju pojedine ustanove i drugi naručioci za preuzeta i dosada neplaćena čitava godišta, odnosno pojedine primjerke našega časopisa i za separate.

U vezi s podbačajem prihoda stavaka *Članarine i članske pretplate* te *Pretplate poduzeća i ustanova* kao i *Prodaje časopisa CCA i separatata* smatramo, da je nužno apelirati na članove i rukovodioce ustanova, da ubuduće točnije udovoljavaju svojim obavezama urednom uplatom članarina i članskih pretplata, odnosno pretplata poduzeća i ustanova, kao i isplatom računa za otpremljene i preuzete časopise i separate. To želimo posebno naglasiti jer upućivanje inkasatora za ubiranje i onako razmjerno vrlo niske članarine i članske pretplate ili dostava posebnih obavijesti, odnosno opomena, u slučajevima, kada se naplata ne može obaviti uz pomoć inkasatora, kao i dostava opomena za neplaćene račune, veoma otežava i poskupljuje našu administraciju.

Vjerujemo, da će svi članovi shvatiti dobromjernost ove naše kritike te uvidjeti i priznati, da bi se slabo stanje prihoda u naprijed navedene tri stavke moglo ubuduće poboljšati s malo više pažnje i dobre volje pojedinih članova našega društva i rukovodilaca ustanova, koje naručuju naš časopis ili separate.

Nadalje smatramo potrebnim istaknuti naše mišljenje, da bi trebala biti dužnost i obaveza svih članova Hrvatskoga kemijskog društva, a ne samo članova Upravnog odbora, da uoče potrebu povećanja društvenih prihoda, da bi se mogla održati ravnoteža prema rashodima, koji su, kako je poznato najznatniji u vezi glavne tj. izdavačke djelatnosti društva odnosno izdavanja društvenog časopisa CCA. Troškovi štampanja su vrlo veliki i sve skuplji, a dotacije sve manje. Tako, u 1960. godini nismo primili, što moramo nazalost istaći, od Savjeta za nauku i kulturu NR Hrvatske ni jedan dinar za našu izdavačku djelatnost. Smatramo, da bi mnogi naši članovi mogli pomoći i u tom pravcu tj. u pronalaženju i primjeni pogodnih oblika za prikupljanje i povećanje prihoda odnosno financijskih sredstava za pokriće troškova naše glavne, izdavačke djelatnosti. Potrebno je u tom pravcu zainteresirati što veći broj privrednih poduzeća, kemijskih i kemiji srodnih industrija, da postanu ne samo stalni pretplatnici na naš i u stranom naučnom svijetu renomirani časopis CCA, već da postanu i što češći, a po mogućnosti i stalni oglašivači u tom časopisu. Jedan od drugih oblika bio bi u angažiranju privrednih poduzeća, ustanova ili pojedinaca, da pristupe našem društvu kao podupirući članovi s uplatom doprinosa po čl. 10 društvenih pravila. Upravni odbor Hrvatskoga kemijskog društva bio bi posebno zahvalan svakom članu za bilo koju drugu sugestiju i pomoć, koja bi u tom pravcu bila od koristi.

Sa zadovoljstvom ističemo dotaciju iz Fonda za kulturnu djelatnost Savjeta za nauku i kulturu NR Hrvatske, od kojeg smo primili din. 800.000.— za uvez časopisa, jer nam je na taj način bilo omogućeno, da smo konačno poslije četiri godine mogli dati na uvez znatan broj kompleta raznih vrijednih časopisa iz naše Centralne kemijske biblioteke.

Isto tako zahvaljujemo Vijeću i Savjetu Sveučilišta i Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu za dodjelu iznosa od din. 1.250.000.— iz budžetskog kredita pozicije *Štampanje publikacija*, na teret kojeg su bili isplaćivani računi za štampanje našega časopisa CCA, koji je time i službeno kemijsko glasilo Sveučilišta u Zagrebu.

Rashodi su, kako se vidi po pojedinim stavkama, realni i u skladu s principom štednje i tržišnih cijena.

Na tekućem računu Hrvatskoga kemijskog društva u toku 1960. godine vodjeni su, na posebnom kontu, svi prihodi i rashodi I Kongresa za čistu i primijenjenu kemiju Jugoslavije 1960. godine. Obračun sa svima novčanim dokumentima prihoda i rashoda kongresnog konta predan je Sekretarijatu Unije kemijskih društava FNR Jugoslavije.

Završavajući ovime izvještaj o blagajničkom poslovanju društva u toku prošle 1960. godine, predlažem Skupštini na odobrenje

Proračun
prihoda i rashoda za 1961. godinu

Prihodi

Članarina i članska pretplata	425.000.—
Pretplata poduzeća i ustanova	375.000.—
Podupirući članovi	500.000.—
Prodaja CCA i separata	300.000.—
Oglasi	169.000.—
Dotacije Savjeta za nauku i kulturu NRH	
a) Fond izdavačke djelatnosti	300.000.—
b) Fond za unapređenje kulturne djelatnosti	800.000.—
Kredit Sveučilišta u Zagrebu	1.820.000.—
Ukupno	4.680.000.—

Rashodi

Izdavačka djelatnost	2.500.000.—
Kolokviji	80.000.—
Honorari administrativnih usluga	275.000.—
Kancelarijski materijal	50.000.—
Poštarina	120.000.—
Putni troškovi	150.000.—
Troškovi gostiju	80.000.—
Doprinosi i porezi	300.000.—
Uvez časopisa	800.000.—
Nepredviđeni troškovi	325.000.—
Ukupno	4.680.000.—

Predloženi proračun za 1961. godinu moći će biti realiziran ukoliko budu društvu odobrene dotacije predviđene u prihodima toga proračuna.

Tako, u prihodima predloženog proračuna predviđamo dotaciju iz Fonda izdavačke djelatnosti pri Savjetu za nauku i kulturu NR Hrvatske u iznosu od din. 300.000.— i dotaciju iznosa od din. 1.820.000.— iz budžetskih kredita Sveučilišta u Zagrebu kao financijska sredstva potrebna za pokriće troškova štampanja časopisa CCA i Centralnog kataloga svih kemijskih časopisa, koji se nalaze u oko 75 biblioteka u Zagrebu.

Osim toga, u prihodima predviđamo i dotaciju iz Fonda za unapređenje kulturne djelatnosti pri Savjetu za nauku i kulturu NR Hrvatske u iznosu od din. 800.000.—, koji nam je potreban za pokriće daljnega uveza časopisa naše Centralne kemijske biblioteke.

U vezi s prijedlogom, koji je već iznijet u ovome izvještaju, da se poduzme akcija angažiranja privrednih poduzeća, ustanova i pojedinaca, da pristupe Hrvatskom kemijskom društvu kao podupirući članovi, predvidjeli smo u predloženom proračunu za 1961. godinu stavku prihoda od podupirućih članova u iznosu od din. 500.000.—. Smatramo, da bi se zamisao o učlanjivanju desetak podupirućih članova s iznosom od po din. 50.000.— mogla ostvariti.

Ostale stavke prihoda i rashoda u predloženom proračunu za 1961. godinu bitno se ne razlikuju od stavaka prihoda i rashoda u prošloj 1960. godini.

B. Težak:

Izvještaj stalnog člana pri Uniji kemijskih društava FNRJ

U prošloj 1960. godini bio je održan I Kongres za čistu i primijenjenu kemiju Jugoslavije. Hrvatsko kemijsko društvo kao mandator Unije imalo je na sebi sav teret organizacije toga Kongresa.

Drugi većih djelatnosti u okviru Unije u protekloj godini nije bilo, što se donekle može opravdati poslovima oko Kongresa. Osim dva sastanka predsjedništva, koji su bili posve organizacionoga karaktera u vezi s kongresom, nije bilo drugih sastanaka.

O samom Kongresu, održanom prošle godine, mogli bismo za sada samo ukratko reći, da je bio — izuzev manjih nedostataka — uglavnom uspješno proveden. Konačnu, analitičku ocjenu dat će Predsjedništvo Unije na sastanku plenuma, koji će se uskoro održati.

Ove godine održat će se od 2. do 12. kolovoza u Montrealu XXI Internacionalna Konferencija Unije za čistu i primijenjenu kemiju te XVII Internacionalni Kongres za čistu i primijenjenu kemiju. Takvi sastanci zahtijevaju veću aktivnost naše Unije u međunarodnim okvirima. Međutim, Sekretarijat Unije kemijskih društava FNR Jugoslavije još nije s tim u vezi zakazao sastanak.

E. Cerkovnikov:

Izvještaj podružnice HKD-a Rijeka

Zahvaljujem se na velikoj pomoći matice. Mogu izvjestiti ovaj skup, da se rad Podružnice Rijeka odvija povoljno. Fuzionirali smo se s Društvom kemičara i tehnologa sa zajedničkim predsjednikom, tajnikom i blagajnikom.

Izražavam zahvalnost centrali, što je omogućila održavanje jednog dana I Kongresa za čistu i primijenjenu kemiju Jugoslavije 1960. godine u Rijeci. Zahvaljujemo se i na knjigama, koje je Podružnica dobila iz Zagreba od Centralne kemijske biblioteke, a osobito zahvalnost izražavam i prof. V. Hahn u i S. Ašpergeru.

Rad naše podružnice sastoji se u održavanju kolokvija, kojih je bilo 13 u prošloj godini, i u održavanju predavanja u industriji.

V. Njegovan

Izvještaj Nadzornog odbora

Rad Hrvatskoga kemijskog društva u 1960. godini bio je zadovoljavajući i ne bih imao ništa posebno primijetiti, jer kritičke ocjene, koje su dali tajnik i blagajnik društva, pročelnici sekcija, kao i glavni urednik CCA i stalni član pri Uniji kemijskih društava FNRJ Jugoslavije u svojim izvještajima dovoljno iscrpne.

Financijsko poslovanje pregledao je financijski stručnjak Osman Vičević, viši kontrolor u penziji i honorarni službenik računovodstva Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu, pa je pri tom pregledu kao i pri pregledu nadzornog odbora nadeno, da je blagajničko poslovanje Hrvatskoga kemijskog društva u 1960. godini bilo zadovoljavajuće, ispravno i u redu vođeno.

Pošto su podnijeti i saslušani svi, dnevnim redom predviđeni, izvještaji, predsjednik V. Vouk određuje kratki odmor od 5 minuta.

Nakon odmora predsjednik V. Vouk otvara diskusiju o svim podnesenim izvještajima i moli učesnike skupštine, da se jave za riječ.

H. Iveković :

Kolokvija je bilo malo. Izgleda, da interes pada. Analitička sekcija drži svoje referate unutar redovnih kolokvija. Prazninu u kolokvijima mogli bismo popuniti, kad bi spektrokemičari davali svoje referate u okviru redovnih kolokvija. Specijalizirane teme ne bi smjele biti razlog, da se to ne ostvari.

D. Sunko :

Poznata je činjenica, da se naučni rad Republike odvija isključivo u Zagrebu. Izvan Zagreba se prodaje svega 15 primjeraka CCA, pa i sama ta činjenica već dovoljno govori o pravom stanju. Otvaranje fakulteta u Rijeci i Splitu zahtijeva, da se nešto učini u tom smjeru. Osnivaju se velike industrije i veliki istraživački centri (na pr. Organska kemijska industrija) i mislim, da bi trebalo, da se i o tome govori na kolokvijima. Osobito bi bilo potrebno i interesantno čuti i o njihovim planovima. Na kraju bih postavio još jedno pitanje blagajniku: »Koja su to poduzeća i ustanove, koje su dužnici Hrvatskom kemijskom društvu i ne izvršavaju svoje obaveze prema društvu?«

Z. Pučar :

Nemam ovdje svih podataka, ali kao primjer mogu navesti Kemijski zavod Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu, koji duguje na ime pretplate i za separate oko 60.000.— dinara.

V. Vouk :

Broj kemičara je velik, a aktivnih je malo. Nije čudo, da je čitanje CCA ograničeno, jer iznesena problematika zanima mali broj ljudi. Predložem, da se CCA uz naučne radove upotpuni i materijalom, koji bi zanimao širi broj stručnjaka.

K. Weber :

U Spektrokemijskoj sekciji mali broj ljudi dolazi na kolokvije. Na predavanjima uz izložbu bilo je vrlo mnogo slušača. To je, po mom mišljenju, zbog toga, što se tamo nije govorilo o specijalnim problemima, već se davao pregled metoda rada. Jasno je, da to svakoga zanima, jer se takvim preglednim referatima može u kratko vrijeme dosta naučiti. Trebalo bi dakle katkada na našim kolokvijima davati i takve referate, a ne samo sasvim usko specijalizirane.

V. Vouk :

U Engleskoj na primjer ima isto mali broj slušalaca na specijaliziranim kolokvijima. Kada se čitaju originalni radovi, nema više od 30 do 40 ljudi. Prema tome, kod nas je broj slušalaca relativno velik.

S. Ašperger :

U principu je loše *a priori* odvojiti sastanke kao specijalističke. Kolokvij treba da interesira svakog kemičara. Imajući u vidu i jedinstvo djelatnosti, odvajanje u sekcije bi moglo biti štetno za društvo. Na osnovu svojega dugogodišnjeg boravka u inozemstvu mogu reći, da se tamo ne odvajaju specijalistička predavanja od ostalih.

V. Vouk :

Postoje teme i načini interpretacije, koje mogu privući članstvo.

B. Težak :

Treba održavati kolokvije dosadašnjeg tipa, ali mislim, da bi bilo dobro, da se održavaju i kolokviji u obliku saopćenja. Trebalo bi iskoristiti ovu priliku i reći, da bi imala biti dužnost svih kolega, da žrtvuju dva sata u 14 dana za stručni kontakt. Kod nas se stvara nova velika kemijska industrija, a kemičari su vrlo slabo obaviješteni, što se dešava. Stvaraju se novi fakulteti i druge specijalizirane škole i ustanove, a o tome se jedva što čuje. Cijeli naš stručni i naučni interes je na relativno niskom stupnju. Tu nismo ispunili dužnost ni prema sebi ni prema zajednici. Vidjeli smo i kolokvije, kada se skupljalo i do 600 ljudi, a sada je teško i 30 do 40 sakupiti. Dužnost šefova zavoda bila bi, da odvoje dio kolokvija za Hrvatsko kemijsko društvo. Gledano sa šireg stanovišta, odjeljivanje po zavodima i odvajanje velikih stručnjaka zapravo je gubitak. Kao primjer navodim, da su ovdje bili veliki ljudi kao Niels Bohr, sir John Cockroft itd., a predavanja ili razgovore su održali u zatvorenom krugu ljudi (Institut »Ruder Bošković«, Jugoslavenska Akademija itd.).

V. Hahn :

Dosadašnja diskusija dala je rješenje nekih problema. Postoji želja, da se oko naših kolokvija okupe svi oni, koji žele nešto reći ili nešto čuti. Kolokvije svih sekcija nije moguće održati ovdje, jer bi bilo premalo termina. Analitička sekcija je to dosada radila, pa je uslijed toga došlo do debalansa struka na kolokvijima. Bilo bi potrebno, da se godišnje čuju barem po dva kolokvija od svake sekcije. Pored toga trebalo bi održavati sekcijske kolokvije. Kod Farmaceutskog društva javlja se u obavijestima članovima i popis kolokvija po

sekcijama, a to je korisno. Predlažem: a) da svaka sekcija osigura godišnje nekoliko zajedničkih kolokvija; b) da se svi članovi Hrvatskog kemijskog društva obavještavaju o kolokvijima u sekcijama.

V. Vouk :

Pokušali smo dati našeg predstavnika u Savjet za naučni rad NR Hrvatske, ali nam nije uspjelo. Saopćeno nam je, da je to nemoguće učiniti za sva stručna i naučna društva, jer bi tada Savjet imao previše članova. Smatram, da to nije najpravičnije. To je napomena uz izvještaj tajnika, koji je napisan prije nego što je bio izabran novi Savjet za naučni rad NR Hrvatske.

N. Novaković :

Htio bih, da neki moji prijedlozi uđu u program Upravnog odbora. U vezi izvještaja pročelnika sekcije srednjoškolskih nastavnika treba se zamisliti nad smanjivanjem programa nastave kemije sa 4 sata na 2 sata tjedno. Naša je dužnost, da vodimo računa o najmlađim članovima, koji tek dolaze u dodir s kemijom. Predlažem, da se iduća godišnja skupština održi u isto vrijeme s godišnjom skupštinom Društva inženjera i tehničara, pa da možemo dovesti ljude i iz provincije. Taj bi dan trebao biti *Dan kemičara*.

V. Vouk :

Vrijeme je poodmaklo. Predlažem, da se diskusija zaključi, te da Iveković podnese svoj referat, prema točki 5) dnevnog reda skupštine, u vezi s prijedlozima o unifikaciji jugoslavenske kemijske nomenklature i terminologije.

H. Iveković :

Na simpoziju o nomenklaturi, koji je održan na I Kongresu za čistu i primijenjenu kemiju Jugoslavije u lipnju prošle godine, izneseni su referati o nazivlju elemenata i kemijskih spojeva kako ih upotrebljavaju kemičari u našim republikama. Tom je prilikom bilo zaključeno, da se Unija kemijskih društava FNR Jugoslavije potakne, da se posebna Komisija za nomenklaturu pozabavi pitanjem unifikacije jugoslavenske kemijske nomenklature.

No prije, nego što bi Unija mogla da donese bilo kakve definitivne preporuke članstvu naših kemijskih društava, neophodno je potrebno, da to članstvo bude iscrpno obavješteno o problematici, o kojoj se ovdje radi, kao i o značenju i zamašaju ovoga pothvata.

Slobodan sam, da Vas ovdje podsjetim, da se je naše društvo tim pitanjem pozabavilo već na svom Kongresu, održanom u Zagrebu godine 1952., i da je već tada bilo zaključeno, da se prihvate načela kemijske nomenklature, kako ih preporuča Komisija za nomenklaturu Internacionalne unije za čistu i primijenjenu kemiju. Već je tada, godine 1952., osnovana Komisija za nomenklaturu s dvije potkomisije: za nomenklaturu anorganskih i organskih spojeva. Potkomisija za organsku nomenklaturu provela je preporuke Internacionalne unije, koje su kao prilog *Arhiva za kemiju* i razaslane članovima s time, da se pokuša ta nomenklatura i primijeniti u praksi.

Što se tiče Potkomisije za nomenklaturu elemenata i anorganskih spojeva, koja je nomenklatura po svom zahvatu u naš svakidani kemijski jezični saobraćaj znatno dublja i osvjetljivije prirode, tu nije mnogo učinjeno naprosto zato, jer je i u samoj Potkomisiji postojalo nekoliko nekoliko varijanti u gledanju na tu problematiku, pa je i rad Potkomisije pomalo zamro.

Naš I Kongres je prošle godine međutim ponovno pokrenuo pitanje nomenklature. S tim u vezi sastala se ovih dana, u nepotpunom sastavu, Potkomisija za anorgansku nomenklaturu našeg društva, pa je na poticaj Upravnog i Redakcionog odbora našeg društva donijela zaključak, da se predloži ovoj Skupštini, da odobri:

1) osnivanje nove Potkomisije za nomenklaturu anorganskih spojeva sa članovima: G. Bach-Dragutinović, D. Barković, I. Filipović, L. Filipović, D. Grdenić, S. Herak, H. Iveković, V. Krajovan-Marjanović, V. Njegovan, T. Pintar, R. Podhorsky, P. Sabioncello i B. Težak;

2) da se na jednom ili više budućih kolokvija Hrvatskoga kemijskog društva iznesu načela i prijedlozi nove nomenklature i povede diskusija;

3) da se što prije prevedu preporuke za novu nomenklaturu, publicirane 1959. godine od Internacionalne unije za čistu i primijenjenu kemiju i da se one dostave svim članovima našega društva; i

4) da nakon što zainteresirani članovi dadu svoje primjedbe i prijedloge i ovi budu prodiskutirani u Potkomisiji, Potkomisija dostavi Upravnom odboru izrađena načela nove anorganske nomenklature, prilagođene našem jeziku.

Daljnja sudbina nove nomenklature bi bila — nakon što je prošla sve navedene faze — ta, da se preporuča redakciji CCA kao i drugim kemijskim časopisima u NR Hrvatskoj i svim članovima Hrvatskoga kemijskog društva, da novu nomenklaturu prihvate i provedu u život.

Ako bismo to postigli do slijedeće godišnje skupštine, učinili bismo veliki korak naprijed u razvoju našega kemijskog jezika. No time bismo istovremeno položili i najvažniji kamen-temeljac za izgradnju jedinstvene jugoslavenske kemijske nomenklature. Očito je naime, da se takvo jedinstvo može danas i u jugoslavenskim razmjerima postići samo na osnovi nomenklature Internacionalne unije, jer je ta nomenklatura najracionalnija i vodi najviše računa o suvremenom razvoju kemije.

Stoga sam slobodan, da Vas i opet zamolim, da najprije odobrite ponovno osnivanje Potkomisije s predloženim članovima. Ako imate prijedloga za ovdje nespomenute članove, molim da ih iznesete, a u koliko netko od predloženih ne bi mogao surađivati u Potkomisiji, molim također, da nam to već ovdje javi.

Ako je osnivanje Potkomisije prihvaćeno, pitam Skupštinu, da li odobrava sve ove aktivnosti komisije i Upravnog i Redakcionog odbora, koje sam prije predložio.

G. Bach-Dragutinović :

Prošlo je deset godina rada, odnosno nerada, ove Komisije za nomenklaturu. To se ne može opravdati. Glavni krivac sam ja, ali i to ima opravdanje, jer kroz cijelo vrijeme nisam

bio u Zagrebu. Smatram, da ovaj odbor treba pomladiti novim snagama, da budemo sigurni, da se dode do rezultata. Predlažem, da se osnuju nove komisije, i to:

- a) Komisija za anorgansku nomenklaturu;
  - b) Komisija za organsku nomenklaturu;
  - c) Komisija za kemijsku terminologiju; i
  - d) Komisija za simbole.
- (Usto predlaže i imena ljudi, koji bi ušli u pojedine komisije.)

V. Vouk:

Zahvaljujem na diskusiji. Mislim, da su to tehnički detalji, koje skupština ne može riješiti. To treba riješiti Upravni odbor Hrvatskog kemijskog društva.

H. Iveković:

Po izlaganju Bacha izgleda, da su se potkomisije raspale, kada je Bach otišao iz Zagreba. Međutim CCA je prihvatila naš prijedlog s primjedbom, da se može služiti novom ili starom nomenklaturom. Dakle, postojala je sloboda u pogledu pisanja. Novi urednik CCA nije htio da nameće nomenklaturu, a stara se nomenklatura primjenjivala linijom manjeg otpora. U pogledu suradnje reći ću i ovo: U lipnju 1960. godine bili su pozvani svi na simpozij za nomenklaturu u okviru I Kongresa za čistu i primijenjenu kemiju Jugoslavije, koji je održan u Zagrebu. Odazvali su se svi osim Bacha. Postojale su diskusije, no štampana pravila nisu postojala. Tek 1959. godine Međunarodna Unija je štampana načela, kojih ima dvije varijante — engleska i francuska. Na području terminologije učinjeno je u Zagrebu vrlo mnogo i to nije goruće pitanje kao nomenklatura. Mi danas imamo kartoteku termina. U stalnom smo kontaktu s M. Deželićem, koji je još prije više od 15 godina pokrenuo to pitanje. Nemam ništa protiv prijedloga Bacha, da se komisija pomladi.

V. Vouk:

Zahvaljujem Ivekoviću na objašnjenju. Zadatak je skupštine međutim, da se obaveže, da će naš časopis, kao i mi usvojiti jednu terminologiju i nomenklaturu, koju će nam predložiti komisija, a ostalo su njihova tehnička pitanja.

E. Cerkovnikov:

Krajnje je vrijeme, da se dobije nomenklatura prije osnivanja novih fakulteta.

V. Vouk:

U vezi s točkom 6 dnevnog reda ove skupštine predlažem, da Upravni odbor Hrvatskog kemijskog društva osnuje nagrade kao što to imaju i ostala kemijska društva, i to dvije nagrade: jednu za najznačajniji rad godine, a drugu za stimuliranje mladih naučnih radnika (do 30 godina starosti).

(Prijedlog je prihvaćen time da Upravni odbor treba razraditi principe i kriterije za dodjeljivanje ovih nagrada i staviti ih na uvid članovima.)

V. Vouk:

Podsjeća prisutne, da su nas u toku prošle godine otsavili I. Brihta, A. Lahodny i S. Miholić te poziva prisutne, da minutom šutnje odaju počast preminulim članovima našega društva.

Ovjerovitelji zapisnika:

M. Mirnik, v. r.
R. Wolf, v. r.

Zapisničari:

M. Orhanović, v. r.
P. Strohal, v. r.

KOLOKVIJI HRVATSKOGA KEMIJSKOG DRUŠTVA

U godini 1959. održani su ovi kolokviji:

- 177. kolokvij održan 11. veljače:
D. Keglavić, O metabolizmu egzogenog $^{14}\text{C}_5$ — hidroksitriptamina (serotonina) in vivo.
- 178. kolokvij održan 4. ožujka:
D. Grdenić, Pregled nekih istraživanja u Odjelu za strukturnu i anorgansku kemiju Instituta »Ruđer Bošković«.
- 179. kolokvij održan 13. ožujka:
E. Ziegler (Graz), Putovi sinteze u redu heterocikla.
- 180. kolokvij održan 3. travnja:
W. Heisenberg (Göttingen), Teorija elementarnih čestica.
- 181. kolokvij održan 21. travnja:
H.Lieb (Graz), Razvoj i napredak u kvantitativnoj organskoj mikroanalizi.
- 182. kolokvij održan 13. svibnja:
F. Wessely (Wien), Kinoli kao međuprodukti za moderne sinteze.
- 183. kolokvij održan 10. lipnja:
S. F. Levine (Manchester), O teoriji dvostrukog sloja.
- 184. kolokvij održan 10. srpnja:
W. B. Aldridge (Carshalton, Engleska), Oksidativna fosforilacija.
- 185. kolokvij održan 12. rujna:
L. Marion (Ottawa), O novijim radovima u Odjelu za čistu kemiju Nacionalnog savjeta za naučna istraživanja Kanade.
- 186. kolokvij održan 18. studenog:
V. Škarić, Aconit alkaloidi: delcosin delsolin, struktura i njihov odnos lycocotonine-om.

187. kolokvij održan 16. prosinca:
S. M a r i č i ć, Primjena metode nuklearne magnetske rezonancije u kemiji čvrstog stanja.
188. kolokvij održan 30. prosinca:
Gj. D e ž e l i ć, Određivanje veličine malih čestica metodom rasipanja svjetlosti.
- U godini 1960. održani su ovi kolokviji:
189. kolokvij održan 13. siječnja:
B. U r b a s, Stereokemija β -hidroksi kiselina.
190. kolokvij održan 10. veljače:
D. S u n k o, Upotreba tritija kao tracer.
191. kolokvij održan 24. veljače:
D. F l e š, Apsolutna konfiguracija C_1 i C_2 atoma u pirolizidinskom dijelu senecio alkaloida.
192. kolokvij održan 9. ožujka:
V. V o u k, Primjena teorije informacija na određivanje biokemijskih i bioloških struktura.
193. kolokvij održan 6. travnja:
A. M e n i g a, Jedna metoda za kromatografsko odvajanje na papirnoj traci.
194. kolokvij održan 27. travnja:
C. D j o r d j e v i ć, Struktura nekih novih metalnih helatnih spojeva u svijetlu modernih metoda anorganske kemije.
195. kolokvij održan 12. listopada:
I. K r a l j i ć, Nova fotometrijska metoda za određivanje kobalta.
196. kolokvij održan 26. listopada:
I. B r i h t a, Referat s II Međunarodnog kongresa za katalizu u Parizu od 4. do 9. srpnja 1960. godine.
197. kolokvij održan 9. studenog:
M. R a n d i ć, Rezultati ispitivanja strukture kompleksa i orijentacije helatnih sistema metodama kvantne kemije.
198. kolokvij održan 16. studenog:
M. B r a v a r, Određivanje karboksilnih skupina u oksidiranim celulozama.
I. K r a l j i ć, Kompleksometrijsko određivanje insekticida TMTD (tetrametil-tiuram-disulfid).
199. kolokvij održan 7. prosinca:
V. P r a v d i ć, Elektrokinetika disperznih sistema i potencijali granica faza.
200. kolokvij održan 14. prosinca:
H. F ü r e d l, Određivanje ugljičnog dioksida u krutim karbonatima metodom mikrodifuzije.
I. K r a l j i ć, O stehiometrijskoj i katalitičkoj dekompoziciji ferocijanida u analizi
201. kolokvij održan 21. prosinca:
P. S t r o h a l, Aktivaciona analiza na ciklotronu kao metoda za određivanje elemenata u količini tragova.

Popis novih članova Hrvatskoga kemijskog društva

učlanjenih u 1959. i 1960. godini

- Arsenijević Vladimir*, dr., doc., Farmaceutski fakultet, Beograd, Deligradska 35, Beograd
- Basler Darko*, ing. chem., »Vetserum«, Buconjićeva 16, Zagreb
- Batinić Nada*, stud., Odranska 20, Zagreb
- Bauman Alica*, ing. chem., Institut za medicinska istraživanja, Zagreb, stan:
Mlinarska 55
- Bilanović Nevenka*, aps. chem., Ul. 8. maja 13, Zagreb
- Bilinski Halka*, stud., Svibovac 10, Zagreb
- Blanuša Maja*, stud., Hercegovačka 37, Zagreb
- Bobinkova Mira*, aps. chem., Kemijski odsjek Tehnološkog fakulteta Zagreb,
stan: Ilica 91/III, Zagreb
- Borčić Stanko*, dr., ing. chem., Institut »Ruđer Bošković«, Zagreb
stan: Srebrnjak 170, Zagreb
- Borić Ljubica*, stud. Radnički dol 34, Zagreb
- Bošnjak Marijan*, ing. chem., »Pliva« tvornica farmaceutskih i kemijskih proizvoda,
Istraživački institut, ul. I. L. Ribara 89, Zagreb
- Bregovac Ivo*, dipl. chem., Kemijski zavod Prirodoslovno-matematičkog fakulteta,
Strosmajerov trg 14, Zagreb
- Bujak Anamarija*, dipl. chem., Tehnološki fakultet, Zagreb, stan: Fabkovićeve 9,
Zagreb
- Burnač Marija*, stud., III Barutanski brijeg 14, Zagreb
- Butorac Nevenka*, aps. chem., ul. 8. maja br. 18, Zagreb
- Častek Ančica*, dipl. pharm., Farmaceutski fakultet, ul. A. Kovačića 1, Zagreb
- Čović Suzana*, stud., Vrandučka 15A, Zagreb
- Čulig Mila*, stud., Kranjčevićeva 12, Sisak
- Deljac Ante*, dipl. chem., Institut »Ruđer Bošković«, Bijenička c. 56, Zagreb

- Desaty Darko*, mr. pharm., Zavod za analizu životnih namirnica Tehnološkog fakulteta, Domagojeva 2, Zagreb
- Doršić Biserka*, dipl. chem., Tomislavov trg 12, Zagreb
- Frajt Javorka*, stud., Tvrtkova 8, Zagreb
- Frey Vesna*, dipl. chem., Zavod za opću i anorgansku kemiju Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Štrosmajerov trg 14, Zagreb
- Frkonja Rozica*, stud., Studentski dom, Trg žrtava fašizma 11, Zagreb
- Fuksa Višnja*, stud., Prilaz JNA 67, Zagreb
- Gentilizza Mirjana*, aps., ul. Može Pijade 107, Zagreb
- Gjurić Teodora*, stud., Malinova 7, Zagreb
- Gostiša Branka*, stud., Petrinjska 3, Zagreb
- Gradinski Bojana*, stud., Apatinska 43, Sombor
- Habeković Mladen*, ing. chem., Zavod za geološka istraživanja, Zagreb, stan: Pazinska 13, Zagreb
- Hadži Dimitrije*, prof., Institut za poljoprivredna istraživanja, Jovana Boškovića br. 1, Novi Sad
- Hranilović Vera*, ing., Škola primijenjene umjetnosti, Zagreb, stan: Lenjinov trg 9, Zagreb
- Jazbec Božidar*, ing. chem., »Kemika« tvornica kemijskih proizvoda, Zagreb, stan: Srebrnjak 44, Zagreb
- Jeričević Duško*, stud., Preradovićeve 4, Zagreb
- Jovanović Danica*, aps., Marulićev trg 8, Zagreb
- Jovanović Radmila*, stud., Bijenička cesta 8, Zagreb
- Jušić Mirna*, ing. chem., »Radonja« tvornica kemijskih proizvoda, Sisak, stan: Bukovačka cesta 15, Zagreb
- Karminski Grace*, stud., Nikole Tesle 12, Zagreb
- Kocijan Biserka*, stud., Marulićev trg 19, Zagreb
- Komlenac Vera*, stud., Trg žrtava fašizma 11, Zagreb
- Krivačić Rajka*, stud., Kate Dumbović 21, Zagreb
- Kunst Branko*, ing. chem., Zavod za fizikalnu kemiju Tehnološkog fakulteta, Marulićev trg 20, Zagreb
- Mance Davor*, prof., Tehnička škola, Klaićeva 7, Zagreb, stan: ul. Socijalističke revolucije 23, Zagreb
- Mandjerello Jagoda*, stud., Britanski trg 12, Zagreb
- Marić Drahomira*, dr., Željezara Sisak, Viktorovac 22, Sisak
- Marković Branimir*, dr., Fizički zavod Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Marulićev trg 19, Zagreb
- Medved Ana*, ing. chem., Tehnološki fakultet, Zagreb, stan: Šubićeva 6, Zagreb
- Mehanović Senija*, stud., ul. 8. maja br. 40, Zagreb
- Mikačić Dujam*, stud., Lepušićeva 10, Zagreb
- Mikulčić Višnja*, ing. chem., Zavod za analizu živežnih namirnica Tehnološkog fakulteta Zagreb, stan: Bukovačka c. 8, Zagreb
- Moslavac Ksenija*, ing. chem., Zavod za fizikalnu kemiju Tehnološkog fakulteta, Marulićev trg 20, Zagreb
- Müller Terezija*, stud., Nova cesta 25, Zagreb
- Munk Miroslava*, dipl. chem., »Vetserum«, ul. Kate Dumbović 20, Zagreb
- Murati Ivo*, dipl. pharm., Zavod za anorgansku kemiju Farmaceutskog fakulteta, ul. Ante Kovačića 1, Zagreb
- Nagy Eržebet*, stud., Studentski dom, Odranska 20, Zagreb
- Neuberger Vlasta*, dipl. chem., Pantovčak 5, Zagreb
- Nikoletić Marija*, ing. chem., Institut »Ruder Bošković« Zagreb, stan: Šubićeva 11A, Zagreb
- Orlić Svetislav*, ing. chem., Sekretarijat Ujedinjenih nacija, P. O. Box 20, Grand Central, New York 17, N. Y.
- Palić Elma*, stud., Kemijski odsjek Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Zagreb
- Parašćenko Lidija*, ing. chem., »Pliva« tvornica kemijskih i farmaceutskih proizvoda, Zagreb, stan: Braće Oreški 34, Zagreb
- Paulić Nevenka*, dipl. chem., Institut za medicinska istraživanja, Zagreb, stan: Vramčeva 8, Zagreb

- Pavković-Sevdić Drenka*, ing. chem., Institut »Ruđer Bošković«, Bijenička cesta 56, Zagreb
- Pende Ana*, ing., Zavod za unapređenje stočarstva Šumarskog fakulteta, Zagreb, stan: Gorana Kovačića 8, Zagreb
- Pivčević Nevenka*, stud., Boškovićeva 21, Zagreb
- Plavljanić Ljubinka*, ing. chem., Institut »Ruđer Bošković« Zagreb, stan: Horvatorac 17, Zagreb
- Plušćec Josip*, dipl. pharm., Zavod za organsku kemiju Farmaceutskog fakulteta, ul. Ante Kovačića 1, Zagreb
- Posilović Josipa*, aps. chem., Palić 60A, Zagreb
- Pribanić Marijan*, ing. chem., Zavod za anorgansku i fizikalnu kemiju Farmaceutskog fakulteta, ul. Ante Kovačića 1, Zagreb
- Prodić Biserka*, stud., ul. Anke Butorac 4, Zagreb
- Purkayastha Ranajit*, Master of Science, Kemijski zavod Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Štrosmajerov trg 14, Zagreb
- Pužin Djurdjica*, stud., Nova Ves 61A, Zagreb
- Reić Vanja*, dipl. pharm., Zavod za anorgansku i fizikalnu kemiju Farmaceutskog fakulteta, ul. Ante Kovačića 1, Zagreb
- Rotovnik Erika*, stud., Srebrnjak 88, Zagreb
- Ryznar Kristina*, stud., ul. Horvat Franje Kiša br. 8, Zagreb
- Scheicher Teodora*, ing. chem., Serovakcionalni zavod, Mirogojska 6, Zagreb
- Simeon Vladimir*, stud., Prilaz JNA 38, Zagreb
- Soljačić Ivo*, ing. chem., Tvornica pamučne industrije, Draškovićeva 52, Zagreb
- Strohal Nada*, dipl. chem., Kušlanova 40, Zagreb
- Studin Slavica*, stud., Petrova 42, Zagreb
- Szvodoba Maria*, stud., Martičeva 49, Zagreb
- Šarić Tončica*, ing. chem., »Marijan Badel« tvornica likera i rafinerija, Sesvete, stan: Pod zidom 10, Zagreb
- Škabić Cvijeta*, stud., Ljubljanska 1, Pula
- Šolc Aleksandar*, ing. chem., Krajiška 6, Zagreb
- Tesla Draga*, stud., Vodnikova 15, Zagreb
- Tkalčec Emilija*, ing. chem., Institut za kemiju silikata, Srebrnjak 169, Zagreb
- Trbić Vera*, aps., Sutjeskine poljane 4, Zagreb
- Urmata Kaplan*, stud., Prisoj 46, Zagreb
- Vicković Aida*, stud., Mraovića-Simića 45, Zagreb
- Vlah Nada*, ing. chem., Institut »Ruđer Bošković«, Bijenička c. 56, Zagreb
- Vrančić Katarina*, stud., Rudeška cesta 32, Zagreb
- Zdunić Olga*, dipl. chem., Institut »Ruđer Bošković« Zagreb, stan: Srebrnjak 118, Zagreb
- Zec Uršula*, ing. chem., Institut »Ruđer Bošković« Zagreb, stan: Donje Svetice 19, Zagreb
- Žičkar Ado*, stud., Kukuljevićeva 9, Zagreb